

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2553 ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอพรานกระต่าย อำเภอลานกระบือ อำเภอไทรงาม อำเภอโกสัมพีนคร อำเภอลองของ อำเภอคลองลาน อำเภอขานนุรลักษบุรี อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอปางศิลาทองและอำเภอบึงสามัคคี จำนวน 32 แห่ง โดยเป็นครู จำนวน 64 คน และเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 64 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 32 แห่ง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น แบบเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) โดยมีการแบ่งดังนี้

1. การกำหนดจำนวนสถานศึกษาที่ต้องการ จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Kercies and Morgan) เมื่อขนาดของกลุ่มประชากรสถานศึกษาเท่ากับ 32 แห่ง กำหนดค่าคาดเคลื่อนในการประมาณค่าร้อยละ 5 จะได้จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 30 แห่ง

2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

2.1 แบ่งประชากรสถานศึกษาเป็นชั้น จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอพรานกระต่าย อำเภอลานกระบือ อำเภอไทรงาม อำเภอโกสุมพินคร อำเภอคลองขลุง อำเภอคลองลาน อำเภอขามเฒ่า อำเภอทวายของวัฒนา อำเภอปางศิลาทอง และอำเภอบึงสามัคคี

2.2 นำประชากรสถานศึกษาแต่ละอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากำหนดสัดส่วนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 สุ่มสถานศึกษาตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ โดยนำรายชื่อสถานศึกษามาดำเนินการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 30 แห่ง

2.4 คัดเลือกครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาละ 2 คน โดยกำหนดเงื่อนไขในการคัดเลือกว่า ครูที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลต้องทำหน้าที่ฝ่ายบริหารงานบุคคล และคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาละ 2 คน โดยกำหนดเงื่อนไขการคัดเลือกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลต้องเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ได้รับมอบหมายจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา รวมสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีผู้ตอบแบบสอบถาม สถานศึกษาละ 2 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 128 คน โดยมีรายละเอียดของจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างครู (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษา (คน)	รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เมือง	11	22	22	44
พรานกระต่าย	3	6	6	12
ลานกระบือ	2	6	6	12
ไทรงาม	2	6	6	12
โกสุมพินคร	1	2	2	4
คลองขลุง	3	6	6	12
คลองลาน	3	6	6	12

ขานุกรลักษณ์บุรี	3	6	6	12
ทรายทองวัฒนา	1	2	2	4
ปางศิลาทอง	1	2	2	4
บึงสามัคคี	1	2	2	4
รวม	32	64	64	128

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามซึ่งคณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 รายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลัก ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ 41 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type) จำนวน 10 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคล กอซี เนตรไมตรี (2544,บทคัดย่อ)
เด่นณรงค์ ใจแน่น (2544,บทคัดย่อ)
วรรณช บรรมงบุญฤทธิ์ (2549,บทคัดย่อ)
เรืองเขต อุดทนต์ (2548,บทคัดย่อ)
ไพศาล ลับบัวงาม (2545,บทคัดย่อ)
สมใจ มณีวงษ์ (2545,บทคัดย่อ)
- กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรตามที่จะศึกษาค้นคว้าทั้ง 10 พฤติกรรม
- สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตของข้อคำถามและสร้างคำถามให้ครอบคลุม พฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบและแนะนำให้แก้ไขปรับปรุง
- นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญดังรายนามต่อไปนี้

4.1 ดร.มานิตย์ ไชยกิจ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4.2 พระเทพปริยัติ เจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร วัดคูยาง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

4.3 นายคำพอง ส่งศรีสุข รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41

4.4 น.ส.กัลยา ฉิมพลี นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร

4.5 นายวิรัตน์ มะลิวรรณ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกำแพงเพชร

5. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยใช้สูตรค่า IOC (Index of Congruence) ดังนี้
$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

6. นำแบบสอบถามที่หาค่า IOC แล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 40 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้สัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.990

8. นำแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 128 คน ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปแสดงต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปติดต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
3. ผู้ศึกษาค้นคว้าจัดนำแบบสอบถามส่งให้กลุ่มตัวอย่างโดยแจกในวันประชุมสัมมนาผู้บริหารประจำเดือน
4. ผู้ศึกษาค้นคว้าจัดเก็บแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในวันประชุมประจำเดือนในเดือนต่อมา ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41
5. ได้แบบสอบถามกลับคืนมาไม่ครบผู้ศึกษาค้นคว้าจึงออกตามเก็บแบบสอบถาม ณ สถานศึกษาที่ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง
6. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลในอันดับต่อไป ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การคำนวณค่าสถิติทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยจำแนกรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

- 1.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายพฤติกรรม โดยนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด , 2535 หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.50-1.49 หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
ด้วยการใช้ค่าสถิติ t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าสถิติ t-test
5. คำนวณจากคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม SPSS